Azt azért tegyük hozzá, hogy a magyar, a szlovák, a ruszin kételeműség nem esett egy időbe. Az viszont kétségtelen, hogy ezek a nyelvek nem tudtak elszakadni a magyar gyakorlattól, miként ezt TAKÁCS PÉTER és UDVARI ISTVÁN közzétételei is bizonyítják – ha konkrétan nem is erről a területről van szó.

Most csak ízelítőt adtam Bereg megyei munkálkodásom egy részéről. Amikor ezeket a sorokat leírtam, csak ennyire tellett. A gyűjtést és a feldolgozást folytattam tovább helyszíni gyűjtésekkel (beleértve a ruszin falvakat, illetve a szórványban élő magyarságot is), így talán (hiszen csak közelíthetek a 100%-hoz) több település adatainak birtokában – ha majd a feldolgozást jobban, meggyőzőbben tudom elvégezni. Jelenleg (2004 végén) már 87 helység családnévanyagát gyűjtöttem össze, de még a feldolgozás teljesnek mondható munkája csak ezután következik. Remélhetőleg rövidesen ezekről is be tudok számolni.

MIZSER LAJOS

LAJOS MIZSER, **Researches of family names from Bereg county**

The present paper is a chapter of a longer study. The author presents here some results of his longer researches and raises some problems he faced in his work. He describes the most important characteristics of family names from the former Bereg county. In this paper he gives examples from 20 settlements (13 in the Ukraine and 7 in Hungary).

DERCEN ÉS SZERNYE CSALÁDNEVEI

Dercen

E Bereg megyei község neve 1321-től adatolható *Derzen* formában, puszta személynévből keletkezett magyar névadással (FNESz. 1: 364). 1808-ban három alakban fordul elő: *Derczen, Dresena, Drysina* (Com. Bereg. 50). A szlávosítás (szlávosodás) tehát a 20. századnál régebbi. Dercent Trianon Csehszlovákiának ítélte, és *Drysina* lett a neve. 1938–44 között visszakerült az anyaországhoz. A háborút követően a Szovjetunióhoz csatolták *Дрисина* néven, mely megmaradt Ukrajna önállóvá válásakor is, de 1995-től visszakapta eredeti nevét *(Дерцен)*. Jelenleg Kárpátalja Munkácsi járásához tartozik. Lakossága 1991-ben 2994 lélek volt, csaknem 100%-ban magyarok. A névanyag többségét SEBESTYÉN ZSOLT kollégám gyűjtötte, itt is hadd köszönjem meg önzetlen segítségét. Magam is jártam a faluban, ellenőriztem, kiegészítettem, pontosítottam az anyagot. A 99-féle név közül talán meglepő az idegen nevek nagy száma. Ezek túlnyomó többségét csupán egy-egy személy, a nőiesített alakokat pedig csak egy-egy feleség viseli.

A neveket az eddigi gyakorlatomnak (vö. MIZSER 2004: 45) megfelelően teszem közzé. Elsősorban KÁZMÉR MIKLÓS „Régi magyar családnevek szótára. XIV–XVII. század” (Bp., 1993, rövidítve: K.) című munkájára támaszkodtam – itt-ott felülbírálva. Ahol nincs hivatkozás (elsősorban a szláv neveknél), ott saját megfejtési kísérleteimet adom.

DOI: https://doi.org/10.29178/NevtErt.2005.7

Előzetesen némi összehasonlítási alapul közlöm az 1570. évi összeírás derceni vezetékneveit (Conscriptiones portarum, E 158, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Levéltár, Nyíregyháza, 73 mikrofilmdoboz): *Bakoſ, Barla, Biro, Boka, Doka, Faźakaſ, Fodor, Gal, Gonda, Hegedwſ, Kantor, Kokaſ, Kopaź, Kowacź, Marczíl, Marton, Mathe, Pal, Pogan, Sebeſtien, Sipoſ, Tamaſ, Zabo.*

I. A névadó ős személynevére visszamenő családnevek

1. Régi egyházi személynevek

Ábrány (K. 22–3., *Ábrahám* a.), *Balázs* (K. 73–4), *Dávid* (K. 284–5), *Domokos* (K. 310–1., *Domonkos* a.), *Gál* K. 388–9), *György* (K. 436), *Iván* (K. 502), *Lőrinc* (K. 685), *Lukács* (K. 688–9), *Máté* (K. 716), *Orbán* (K. 788–9), *Simon* (K. 935–6).

2. Régi egyházi személynevek rövidült, képzett alakjai

Balla < *Barla*bás (K. 76–7), *Barta* < *Barta*lomeus 'Bertalan' (K. 99–100), *Bene* < *Bene*dek (K. 120–1), *Danó* < *Dán*iel + *-ó* (K. 280), *Ivánka* (K. 503), *Tamáska* (K. 1043).

Ruszon, ukrán: *Pavljuk* < *Павел* 'Pál' + *-юк*.

Szlovák: *Deskó* < *De*meter + *-ško* (vagy a *Des*iderius magyar becézéséből), *Mikita* < *Mik*uláš 'Miklós' + *-ita* (KNIEZSA 81; de románból is származtatható lehet).

3. Régi világi személynevek

Bak (K. 65–6), *Billa* (ÁKSz. 53., VR.), *Darcsi*: az alapszó *darïǧčï* 'földműves' az ótörökből való (az adatot Agyagási Klárának köszönöm), K. (282) erősen megkérdőjelezve a *Darius* egyházi személynév képzett alakjának tartja. Dercenben és Fornoson a leggyakoribb név, de megyeszerte, s még Csonka-Beregben is sűrűn fordul elő.

Német: *Kelyman* < *Keilmann* < Gailo (GOTTSCHALD 1971: 282), *Márcé* < *Maroslav* (GOTTSCHALD 1971: 421, 423).

Szlovák: *Bahus* ~ *Bohus* < *Boh*uslav (-umil) + *-uš.*

4. Patronimikumképzős nevek

Magyar név nincs köztük. A következő képzőket találjuk: *-ov, -ev, -(ov)ics, -enko, -in*.

Ruszin: *Cserencova* < *черпец* 'szerzetes', nőiesített forma, *Csujeva* < *чуй* 'halld, hallj', nőiesített alak, *Korolovics* < *корол* 'király' (vagy a 'Károly' származéka), *Popovics* 'a pap fia, megyeszerte a leggyakoribb ruszin név.

Ukrán, orosz: *Griscsenkó* < *Гриця* (< Григорий 'Gergely'), *Maronics* < *Марон*, *Nazarova* < *Назар*, nőiesített alak, *Szavina* < *Сава*, nőiesített forma, *Zajceva* < *Заяц* 'nyúl'.

II. A származás helyére utaló családnevek

1. Puszta helynév

Verbiás: Bereg megye, több helységben is előfordul.

2. Nagyobb egység neve

Ruszin: *Kőniszmárk* < *Königsmark* 'királyi határterület', mind a közszó, mind a név a németből való, a névadási forma is német jelleget mutat.

3. Melléknévképzős helységnevek

Bányai (K. 85–6): 'nagybányai (Szatmár megye), *Gáti* (K. 396–7): Bereg megye, *Gorondi* (K. 417): Bereg megye, *Pallagi* (K. 826., *Parlagi* a.): Szabolcs, Szatmár megye; mivel meglehetős elterjedettségű név Beregben, a jelentése lehet: 'parlagföldön

gazdálkodó' vagy 'földjét elhanyagoló személy' is, *Patai* (K. 829): hét megyéből legvalószínűbb Bihar, *Pelsőci* (K. 838): Gömör, Zólyom megye, *Szikszai* (K. 1009–10): Abaúj, Heves megye, *Szőllősi* (K. 1026): 15 megye közül legvalószínűbb Ugocsa.

Ruszin: *Kustanec* < *Kustan*falva (Bereg megye) + *-ec*.

Szlovák: *Turovec*: *Turo* (Trencsén megye) vagy *Turova* (Zólyom megye) + *-ec*.

Ukrán: *Szaszáj* < magyar *Szászai* (Szász: Gömör megye), hasonló ukranizálásra a beregszászi telefonkönyvben is bőven van példa, például *Anuaй* < *Apsai*.

4. A helység valamely részén lakó

Ruszin: *Szvincickij* < *Szvin*ka (Dolha, Máramaros megye, külterületi helye) + *-ckij*.

5. Népnevek

Horváth (K. 480–1, *Lengyel* (K. 672–3), *Orosz* (K. 792–3), *Tóth* (K. 1080–2).

III. Foglalkozásra, tisztségre, méltóságra utaló családnevek

1. A foglalkozás, tisztség, méltóság megnevezése

Bíró (K. 142–3), *Bodnár* (K. 148), *Király* (K. 593–4), *Kovács* (K. 629–30), *Molnár* (K. 745–6), *Puskás* (K. 876–7), *Szabó* (K. 955–7), *Szakács* (K. 958–9).

Ruszin: *Behen* 'futár, kengyelfutó, küldönc', *Hamada* 'násznagy', *Pasztuh* 'pásztor'.

Szlovák: *Repinec* 'répatermelő'.

Ukrán: *Didár* 'kerülő', *Sapovál* 'kallózó, ványoló, nemezelő munkás'.

2. A foglalkozásra metonímiával utaló családnevek

Kentes (K. 638., *Köntös* a.), *Suba* (K. 949), *Vas* (K. 1125–6).

Ruszin: *Kostura* < *коштур* 'mankó' + *-a* (?'mankókészítő').

IV. Egyéni tulajdonságra utaló családnevek

Curi 'veréb' (ÚMTsz.), *Heé* (K. 473., *Hév* a.) 'meleg, forró', *Kopasz* (K. 617–8), *Kukri* < *kukri*-mukri '(a népi hiedelem szerint) a boszorkány által kicserélt, s ezért fogyatékos, vízfejű, néma, nyomorék stb. gyermek'; ikerítésből való kiválás, *Nagy* (K. 756–8), *Szarka* (K. 972), *Tar* (K. 1046), *Torzsás* (K. 1080), a névadás indítékából csak annyi világos, hogy valamilyen tulajdonságot takar, *Veres* (K. 1136–8).

Ruszin: *Kröhivszkij* ~ *Krihivszkij* 'jeges, hideg', *Manot* 'csábító, szédítő', *Petah* 'kakas', *Porohnavec* 'korhadt', *Sián* 'vastag, esetleg feltűnően vékony nyakú', *Szkiba* 'egy darab föld; szelet kenyér; a családtól elkülönült személy'.

V. Egyéb családnevek

1. A névadásnak több indítéka is lehetséges

Bakó (K. 68): 1. régi világi személynév, 2. 'mészáros', *Bakos* (K. 70): 1. régi világi személynév, 2. 'olajsütő, -sajtoló', *Balogh*: 1. régi világi személynév, 2. 'balkezes', 3. 'rossz, gonosz' (K. 79–80), 4. 'másságot mutató személy', *Dóka*: 1. a Dávid név becézője (K: 307), 2. 'rövid, dolmányszerű kabát' (TESz.), *Fodor*: 1. 'göndör' (K. 367–8), 2. a ruszin Fedor 'Tódor' név magyarosodott alakja', *Gajdos*: 1. 'dudás', 2. 'kissé ittas' (K. 388), 'dudás' jelentésben ruszin is, szlovák is lehetne, de a 16. században meglehetős elterjedettségű név volt, *Hadar*: 1. ige 'csapkod, verdes; szaporán beszél' (TESz.), 2. Főnév: 'a kasza nyelének a két fogantyú közötti része', illetve 'a szélmalom karbantartási eszköze' (ÚMTsz.).

2. Kettős családnevek
Bodnár-Balla, Pupás-Molnár
3. Névváltoztatás útján keletkezett név
Dercsényi < tkp. *Derceni* (a helyszínen kapott információ alapján)

Szernye

Bereg megyében a korai helységek közé tartozik: 1270: *Zyrnua*. A Csaronda jobb oldali mellékfolyójáról nevezték el a községet (majd jóval később a mocsarat is), a név tövében a szláv **sьrna* 'őz' szó van (FNESz. 2: 574). PESTY FRIGYES adatközlője is az őzre gondolt az elnevezés kapcsán. 1338-ban két neve is volt: *Zernye al. nom Soprongucha* (Com. Bereg. 139), de máskor már mindig *Szernye* volt. Trianon után Csehszlovákiához csatolták *Serně* néven, az első bécsi döntés alapján ismét Magyarországhoz tartozott, majd a párizsi béke a Szovjetuniónak ítélte. Neve ekkor *Рівне* (tkp. 'sík, sima') lett, s megtartotta Ukrajna önállóvá válásakor is, ám 1995-ben visszakapta ősi nevét *(Серне)*. Kárpátalja Munkácsi járásához tartozik. Lakossága 1992-ben 1964 lélek volt, csaknem 100%-ban magyarok.

A neveket magam kezdtem gyűjteni a „malenkij robot" során elhunytakról szóló jegyzékről. Ez kevésnek bizonyult volna, de segítségemre jött Tóth János, Szernye polgármestere, aki három listát is közölt velem. Hálás köszönettel tartozom neki. Az első listán a törzslakosok nevei (58) szerepelnek. Leggyakoribb családnevek: *Bimba, Barta, Barkaszi, Kiss, Orbán, Simon, Tar, Tóth*. A második a háború után betelepültek neveit (40) tartalmazza (rövidítve: b.), míg a harmadik (16) a cigányokét (rövidítve: c.). Itt a leggyakoribb nevek a következők: *Bogár, Lackó, Lakatos, Rác*.

Közlöm az 1570. évi összeírás szernyei vezetékneveit is: *Bagonia, Bartha, Dauid, Deme, Demecź, Domonkoſ, Ferencź, Gál, Huſsi, Kouacź, Lacka, Laÿthoſ, Magaſ, Naġferencź, Suranj.*

I. A névadó ős személynevére visszamenő családnevek
1. Régi egyházi személynevek
Antal (K. 41–2), b.; *Bernáth* (K. 131–2); *Dávid* (K. 284–5), c.; *Demeter* (K 291); *Demjén* (K. 276–7, *Damján* a.); *Fábián* (K. 341); *György* (K. 437), b.; *Imre* (K. 494), b.; *Izsák* (K. 504–5); *Kálmán* (K. 535); *Keresztény* (K. 584, *Keresztyén* a.); *Keresztyén* (uo.); *Kozma* (K. 632–3); *Lénárt* (K. 671); *Lőrinc* (K. 685); *Menyhárt* (K. 724–5); *Orbán* (K. 788–9); *Simon* (K. 935–6).
2. Régi egyházi személynevek rövidült, képzett alakjai
Albók < Albert (K. 33), c.; *Barta* < Bartholomaeus (K. 99–100); *Bence* < Bencenc < Vincentius (K. 118–9); *Demes* < Demeter; *Demjén* (K. 276–7, *Damján* a.); *Lacz* < Lácló (K. 658–9); *Lackó* < László (K. 659), c.; *Marci* < Márton, Marcell (K. 706); *Sankó* < Sándor, Sámuel, Sámson (K. 911), c.; *Szanyi* < Szaniszló (K. 967–8), b.; *Vántus* < Oli*vantus*, b.
Román: *Pántya* < Pantea < Pantelimon (CONSTANTINESCU 1963: 126), b.
Szlovák: *Benyák* < Beňadyk 'Benedek', c.
Ukrán: *Sztepáncsuk* < Степан 'István', b.

3. Régi világi személynevek

Badó (K. 59), b.; *Boda* (K. 147); *Buda* (K. 190); *Hete* (K. 472), b.; *Konc* (K. 612–3); *Szopó* (K. 1022). Kun-besenyő: *Ködöböc* (MNyj. 38: 306), b.

Lengyel: *Meskó* < Miecisław, b.

Szlovák: *Bahus* < Bohumil, Bohuslav.

4. Patronimikumképzős nevek

Ruszin: *Bilakovics* < билак 'egy ruszin etnikai csoport neve'; *Koloszovszki* < колос 'kalász', b.; *Popovics* 'a pap fia', b.

Ruszin vagy szlovák: *Mihovkánics* < Mihovka (< magyar Mihók b); *Vajdics* < magyar *vajda*, b.

Szlovák: *Davidics*, c.

Ukrán: *Levocskin* < Левочка < Лев; *Vaszilcsenkó* < Васиилча < Василий; mindkettő b.

II. A származás helyére utaló családnevek

1. Puszta helynév

Szálka (K. 965–6, *Szalka* a.), c.

2. Nagyobb földrajzi egység képzett neve

Szalai (K. 962–3) 'Zala megyei', b.

Ruszin: *Turjanica* 'Turja patak (Ung megye) mellett lakó.

3. Melléknévképzős helységnevek

Almási (K. 35): KÁZMÉR 26 megyét mutat ki, itt csak Bereg (2) és Ugocsa jöhet számításba. *Barkaszi* (K. 95): Barkaszó, Bereg megye; *Daróczi* (K. 283–4): 9 megyéből legvalószínűbb Bereg, Szatmár, Ung; *Diósi* (K. 300): 7 megyéből legközelebb Kolozs van; *Gerzsenyi* (K. 410): Gerzsenyő, Bereg megye; *Haraszti* (K. 456–7): Haraszt(i) helység 10 megyében van, valószínű: Abaúj és Szabolcs; *Hódi* (K. 476, *Hodi* a.): Pozsony megye; *Horkai* (K. 479): Gömör, Szepes, Trencsén megye; *Kereszturi* (K. 584): legvalószínűbb Bihar, Ugocsa, Zemplén megye); *Koi* (K. 609–10, *Kólyi* a.); *Lónyi* 'lónyai', a beszédben ma is így hangzik (K. nem hoz adatot rá); *Miskolci* (K. 739); *Pocsai* (K. 859): Pocsaj: Abaúj, Bihar megye; *Rácközi* (K. 880): Pest megye; *Tomori* (K. 1073–4): Abaúj megye; *Turi* (K. 1094., *Túri* a.): Heves, Hont, Somogy, Torda; *Váradi* (K. 1118–9): mivel a névviselők cigányok, Bars és Nyitra megye jöhet számításba. A cigányság ide költözése szlovák nyelvű területről történt.

4. Népnevek

Horváth (K. 480–1), c. is; *Rác* (K. 879–80), c.; *Tóth* (K. 1080–2).

III. Foglalkozásra, tisztségre, méltóságra utaló családnevek

1. A foglalkozás, tisztség, méltóság megnevezése

Bíró (K. 1423), b.; *Bodnár* (K. 148); *Deák* (K. 285–6); *Kádár* (K. 527–8); *Kertész* (K. 585); *Király* (K. 593–4); *Kovács* (K. 629–30); *Lakatos* (K. 662–3), c.; *Majoros* (K. 699); *Molnár* (K. 745–6); *Őrő* (vö. K. 804. *Őrlő*, de *Őrő* adatot nem hoz) 'molnár'; *Papp* (K. 821–2), c. is; *Peres* (K. 842) 'jogi képviselő'; *Révész* (K. 893–4); *Sipos* (K. 937–8); *Soós* (K. 946–7); *Sütő* (K. 952); *Szabó* (K. 955–7); *Szakács* (K. 958–9), b.; *Vajda* (K. 1113–4), b.

Német: *Kizman* < Kiesmann ’vizsgáló, döntő; kiválasztó ember’ (GOTTSCHALD 1971: 367), b.; *Vájner* < Wagner ’kerékgyártó’, szileziai forma (BAHLOW 1967: 550), b.

Ruszin: *Sevcsuk* < швец ’varga’, b.; *Szoljánik* ’sós’, b.

2. A foglalkozásra metonímiával utaló családnevek

Eszterhai < eszterhaj (TESz.); *Kása* (K. 557–8): azaz kásatörő, kásamolnár; *Zékány* ’egyfajta sólyom’ (MOKÁNY 1980: 57), b.

Német: *Rozenbaum* < *Rosenbaum*, a rózsakertészek „ragadványneve” (BAHLOW 1967: 433).

Ruszin: *Szmozsenica* ’bíborcsíkkal ellátott női ruha’, b.

IV. Egyéni tulajdonságra utaló családnevek

Bajusz (K. 65); *Bimba* ’a vizek színén ugrándozó kis rovar; vízibolha’ (Ball.); *Csorba* (K. 261) ’törött, hiányos fogazatú’; *Fejes* (K. 353–4); *Joó* (K. 517–8); *Kajla* (K. 529) ’lekonyuló fülű, görbe; szeles, könnyelmű’; *Kiss* (K. 594–6) ’alacsony; fiatalabb; valamely testrésze kisebb az átlagosnál; jelentéktelen’; *Nagy* (K. 756–8) ’magas; idősebb; valamely testrésze nagyobb az átlagosnál; erős jellemű’; *Tar* (K. 1046); *Tariska* (K. 1049) ’kopasz’.

Ruszin: *Csepák* < чепак ’főkötő’, b.; *Krászjánik* ’szép kiállású férfi’, b.; *Pencu* ’kisebb tőke’, vocativusban, b.; *Pliszka* ’barázdabillegető’ (ukrán is lehet), b.; *Szvirida* < *звір* ’állat’ + *-да*; *Uszta* ’száj, ajak’, b.

Szlovák: *Szuhán* < *such-* ’száraz’ + *-án*, (b); *Szurmai* < *surma* ’zenebona’, az *-i* hozzátoldása magyarosodást mutat.

V. A névadásnak több indítéka is lehetséges

Algács: esetleg az *akác* szó alakváltozata (vö. TESz.), s talán foglalkozásra utal vagy pedig valamilyen tulajdonságra; *Bakó* (K. 68): 1. régi világi személynév, 2. ’mészáros’; *Baksa* (K. 70): 1. régi világi személynév, 2. ’ragadozó őn’; *Bálint*: 1. régi egyházi személynév (K. 75), 2. a *balin* halnév alakváltozata, b.; *Balogh*: 1. ’balkezes’, 2. ’rossz, gonosz’, 3. régi világi személynév (K. 79–80), 4. ’másságot mutató személy, c. is; *Bogár*: 1. az ízeltlábú valamilyen tulajdonsága, 2. régi világi személynév (K. 152–3), 3. ’légy’ (NyA.); *Csákány* (K. 211–2): 1. Régi világi személynév, 2. ’csákánykészítő, csákánnyal dolgozó’, b.; *Farkas*: 1. Régi világi személynév, 2. Az állat valamely tulajdonsága (K. 346–7), 3. ’farkasbőr-kikészítő; farkasvadász; *Hadar*: 1. (ige): ’csapkod, verdes; szaporán beszél’ (TESz.), 2. (főnév): ’a kasza nyelének a két fogantyú közötti része’, 3. ’a szélmalom karbantartási eszköze’ (ÚMTsz.); *Nemes* (K. 768–9): 1. ’a nemeshez tartozó’, 2. ’pozitív lelki tulajdonság’; *Tamási* (K. 1043): 1. patronimikum-képzős név, 2. ’Tamási községbe való’; *Zsidik*: 1. *Zsid*mond (< Zsigmond) + *-ik*, 2. szlovák *žid* ’zsidó’ + *-ik*.

Ruszin: *Kaszinec*: a *коса* szónak két jelentése van: 1. ’kasza’, 2. ’varkocs’, így a név jelentése lehet ’kaszás’ és ’(feltűnő) varkoccsal rendelkező’ is, b.

Irodalom

BAHLOW, HANS 1967. *Deutsches Namenlexikon.* München.
CONSTANTINESCU, N. A. 1963. *Dicţionar onomastic romînesc*. Bucureşti.
GOTTSCHALD, MAX 1971. *Deutsche Namenkunde*. Berlin.
KNIEZSA ISTVÁN 1965. A magyar és szlovák családnevek rendszere. Sokszorosított kiadvány.
MIZSER LAJOS 2004. Balazsér mai személynevei. *Névtani Értesítő* 26: 45–9.
MOKÁNY SÁNDOR 1980. *Magyar szófejtések*. NytudÉrt. 105. Budapest.

MIZSER LAJOS

LAJOS MIZSER, **Family names in villages Dercen and Szernye**

This paper presents the complete family name stocks of two villages of Bereg county (Sub-Carpathia, Ukraine). The categories of the classification are: I. Family names derived from the name of an ancestor, II. Family names referring to the place of origin, III. Family names referring to occupation, official post, and dignity, IV. Family names describing individual (physical, mental) characteristics, V. Other family names. Each category can be divided into several sub-categories.

A FELSŐ-RÁBAKÖZ CSALÁDNEVEINEK JELENTÉSTANI VIZSGÁLATA

A Kapuvár környékén fekvő 26 település 18. és 19. századi családneveit vizsgáltam meg. A családnevek jelentéstani rendszerezéséhez összeírások, illetve római katolikus és evangélikus születési anyakönyvi bejegyzések szolgáltak forrásul. Jelen munkámban e kategorizálás eredményét mutatom be. A jelentéstani elemzéskor a magyar névadás útján létrejött neveket osztályoztam. A 18. században a vizsgált terület 755 különböző családnevéből 507-féle keletkezett magyar névadás eredményeként; az összes név 67,15%-a. A 19. század 1090-féle nevéből 617 (56,61%) tekinthető magyar névadással létrejött családnévnek. A kategóriák kialakításakor KNIEZSA ISTVÁN (1934/2003) és HAJDÚ MIHÁLY (1994) rendszerezését követtem.

Az anyagom alapján felállított kategóriákat századokra bontva mutatom be, így a két évszázad közötti eltérést is érzékelhetjük. A besorolásnál KÁZMÉR MIKLÓS családnévszótárát (CsnSz.), KISS LAJOS földrajzinév-szótárát (FNESz.), KISS JENŐ „Mihályi tájszótár”-át (KISS 1979), CSÁNKI DEZSŐ történeti földrajzát (CSÁNKI) és annak mutatóját (CSÁNKI-index), valamint SZINNYEI JÓZSEF „Magyar tájszótár”-át (MTsz.) munkáját tekintettem kiindulópontnak.

Az első táblázat a hat vizsgált időpontban mutatja meg a névanyagon belüli jelentéstani csoportokat. Az első és második helyen a tulajdonnévből (helynévből és személynévből) kialakult nevek szerepelnek, az azt követő sorszámok alatt pedig a közszói tartalmúakat gyűjtöttem össze.